

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

Sayı : Z-81625851-610-~~5~~
Konu : Soru Önergesi (7/22219)

23.08.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/22219
GK 93

İlgi : 27.01.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1572455 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile İstanbul Milletvekili Sayın İskender BAYHAN tarafından yöneltilen 7/22219 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

“4857 sayılı İş Kanununda iş sözleşmesi, süreli fesih, feshin geçerli sebebe dayandırılması, iş sözleşmesinin feshindeki usuller, fesih hakları gibi konular düzenlenmiştir.

Ayrıca, 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesi ile Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 522 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi gereğince iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için ücretlerin asgari hadlerinin, Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile Asgari Ücret Yönetmeliğinde belirlenen ilke ve esaslara göre belirleneceği öngörülmüştür. Asgari ücret, brüt olarak tespit edilmekte ve kanuni kesintiler yapıldıktan sonra kalan miktar işçiye ödenmektedir. Asgari ücret, kamu düzeni ile ilgili olup işçilere Asgari Ücret Tespit Komisyonunca belirlenen miktarın altında bir ücretin ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Asgari ücretin üzerindeki ücret ve sosyal haklar ise, işçi ve işveren arasında akdedilen iş sözleşmeleri ve taraflar arasında gerçekleşen toplu iş sözleşmeleri ile ya da işyeri personel yönetmelikleriyle serbestçe belirlenebilmektedir.

Bununla birlikte, Bakanlığımızca yıl içinde yürütülen iş teftişi faaliyetleri, geçmiş yıllara ait istatistikî veriler, ulusal politikalar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, çalışma hayatının riskleri ve öncelikleri ile Bakanlığımızın kaynakları dikkate alınarak programlı teftişler ve program dışı teftişler şeklinde yürütülmektedir. Programlı teftişler, çalışma hayatındaki sorunların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi sonucu belirlenen alanlarda veya sektörlerde yahut özel bir risk grubu hedeflenerek belirlenen işyerlerinde çalışma hayatı ile ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasının denetlenmesi amacıyla gerçekleştirilen teftişlerdir. İncelemelerden oluşan program dışı teftişler ise programlı teftişler dışında kalan ihbar, şikâyet vb. talepler üzerine veya Bakanlığa intikal eden evraklardan teftiş hizmetiyle bağdaşır nitelikte olanların teftiş programına alınması sonucu gerçekleştirilmektedir.

Bakanlığımıza hizmetlerinin veya prime esas kazançlarının bildirilmediği veya eksik bildirildiğine dair dilekçe ile müracaat edilmesi veya Çalışma Hayatı İletişim Merkezi ALO 170'e ihbarda bulunulması halinde denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarca ilgili işyerlerinde yerel denetim yapılmaktadır.

Kurumlar arası bilgi ve veri paylaşımı neticesinde ilgili kurumlardan gönderilen bilgiler sorgulanarak yapılan kontroller neticesinde, hizmetleri veya prime esas kazançları eksik bildirildiği anlaşılmaması halinde denetime gidilmeden de gerekli işlemler re'sen gerçekleştirilmektedir.

Ek olarak, ihbar ve şikâyeteye dayalı rutin denetimlerin yanı sıra yıllık denetim programı kapsamında risk analizi yapılarak belirlenen bölgeler, sektörler ve işyerlerinin denetimi sağlanmaktadır. Kayıt dışı çalıştığı tespit edilen kişiler re'sen kayıt altına alınmakta ve söz konusu kişileri çalıştıran işverenler hakkında da 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102. maddesi gereği idari para cezası uygulanmaktadır.”

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat ŞİKHAN
Bakan